

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, el. p. smmin@smm.lt, <http://www.smm.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.

Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos
Vyriausybei

2021 - Nr.
I

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO NR. XI-242 75 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 75¹, 75², 75³ STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO PROJEKTO

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija teikia Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 75 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 75¹, 75², 75³ straipsniais įstatymo projektą (toliau – įstatymo projektas), parengtą įgyvendinant Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2020 m. gruodžio 7 d. nutarimą Nr. KT208-N17/2020 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 75 straipsnio 2, 3 dalių, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 1 d. nutarimo Nr. 149 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo įgyvendinimo“ 1.2, 3.6 papunkčių ir šiuo nutarimu patvirtinto Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų moksliniams tyrimams, eksperimentinei plėtrai ir meno veiklai plėtoti skyrimo mokslo ir studijų institucijoms tvarkos aprašo atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ (byla Nr. 4/2019) (toliau – Konstitucinio Teismo nutarimas).

Konstitucinis Teismas pripažino, kad Mokslo ir studijų įstatymo 75 straipsnio 2 dalies nuostata „Vyriausybės nustatyta tvarka“ ir 75 straipsnio 3 dalis prieštarauja konstituciniams teisinės valstybės, valdžių padalijimo principams. Konstitucinis Teismas konstatavo, kad valstybės biudžeto bazinio finansavimo lėšos moksliniams tyrimams, eksperimentinei plėtrai ir meno veiklai plėtoti turi būti skiriamos vadovaujantis įstatymu, o ne poįstatyminiais teisės aktais. Įstatyme, o ne poįstatyminiame teisės akte turi būti aiškiai reglamentuota, kaip turi būti teikiama valstybės parama mokslui, skiriant mokslo ir studijų institucijoms valstybės biudžeto lėšas moksliniams tyrimams ir

eksperimentinei plėtrai (meno veiklai), turi būti nustatyti mokslo ir studijų institucijų mokslinės (meno) veiklos vertinimo sistemos pagrindai ir rezultatų vertinimo kriterijai.

Igyvendinant Konstitucinio Teismo nutarimą, įstatymo projekto 75¹, 75², 75³ straipsnių nuostatomis siūloma nustatyti valstybės biudžeto bazinio finansavimo lėšų moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai, meno veiklai skyrimo pagrindus, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros, meno veiklos vertinimo kriterijus, reikšmingus valstybės biudžeto bazinio finansavimo lėšų skyrimui, valstybės biudžeto bazinio finansavimo lėšų moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai, meno veiklai skirstymo mokslo ir studijų institucijoms esminius elementus.

Valstybiniams universitetams ir valstybiniams mokslinių tyrimų institutams valstybės biudžeto bazinio finansavimo lėšos moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai, meno veiklai įskaičiuojamos į jų valstybės biudžeto asignavimus. Kolegijoms ir nevalstybiniams universitetams, nevalstybiniams mokslinių tyrimų institutams valstybės biudžeto lėšos būtų skiriamos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos. Valstybės biudžeto lėšų skyrimas mokslo ir studijų institucijų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros, meno veiklai detalizuojamos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos tvirtinamoje tvarkoje.

Siekiant apsaugoti mokslo ir studijų institucijų teisėtus lūkesčius, įstatymo projekto 5 straipsniu numatomos pereinamosios nuostatos. Įstatymo įsigaliojimas – 2021 m. liepos 1 d., būsimo palyginamojo vertinimo pradžia – 2023 m., pereinamasis laikotarpis – 2020–2021 metais mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros, meno veiklos kasmetinio vertinimo rezultatų indeksavimas ir naudojimas skirstant valstybės biudžeto bazinio finansavimo lėšas universitetams ir jų vykdomai meno veiklai, mokslinių tyrimų institutams, kolegijoms.

Numatoma, kad 2022 metams 86,67 procento valstybės biudžeto bazinio finansavimo lėšų moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai universitetams ir mokslinių tyrimų institutams paskirstomos proporcingai 2021 metams, o 13,33 procento šių lėšų paskirstoma pagal šių institucijų 2020 metų kasmetinio vertinimo rezultatus.

Numatoma, kad 2023 metams 73,34 procento valstybės biudžeto bazinio finansavimo lėšų moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai universitetams ir mokslinių tyrimų institutams paskirstomos proporcingai 2021 metams ir po 13,33 procento šių lėšų paskirstoma pagal šių institucijų 2020 ir 2021 metų kasmetinio vertinimo rezultatus.

Meno veiklai plėtoti universitetams 2022 metams valstybės biudžeto bazinio finansavimo lėšos paskirstomos proporcingai 2021 metams paskirtoms valstybės biudžeto bazinio finansavimo lėšoms meno veiklai plėtoti.

Numatoma, kad 2023 metams universitetams menui plėtoti 66,67 procento lėšų paskirstomos proporcingai 2021 metams paskirtoms valstybės biudžeto bazinio finansavimo lėšoms

meno veiklai plėtoti, o 33,33 procento šių lėšų paskirstoma pagal šių institucijų 2020 ir 2021 metų meno veiklos kasmetinio vertinimo rezultatus.

Valstybės biudžeto bazinio finansavimo lėšos mokslinių tyrimų ir eksperimentinei plėtrai, ir meno veiklai plėtoti kolegijoms 2022 metais skiriamos proporcingai 2021 metais kolegijų veiklos rezultatams.

Siekiant užtikrinti mokslo ir studijų institucijų teisėtą lūkesčių apsaugą, universitetų, mokslinių tyrimų institutų ir kolegijų 2020 ir 2021 metų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros, meno veiklos kasmetinis vertinimas vykdomas tais pačiais vertinimo pagrindais, pagal tokius pačius vertinimo kriterijus ir procedūras, kaip buvo vykdomas kasmetinis vertinimas iki šio įstatymo įsigaliojimo.

Įstatymo projektas buvo derinamas su Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos universitetų rektorių konferencija, Lietuvos mokslo taryba, Lietuvos mokslinių tyrimų institutų direktorių konferencija, Lietuvos kolegijų direktorių konferencija, Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių sąjungų susivienijimu. Pastabas pateikė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos universitetų rektorių konferencija, Lietuvos kolegijų direktorių konferencija, Lietuvos mokslo taryba. Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija pritarė įstatymo projektui ir pagal kompetenciją pastabų neturėjo. Nustatytu laiku pastabų nepateikė Lietuvos mokslinių tyrimų institutų direktorių konferencija, Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių sąjungų susivienijimas.

Į institucijų pastabas atsižvelgta iš dalies, argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta, išdėstyti derinimo pažymoje.

Įstatymo projektas neprieštaruja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, neprieštaruja Europos Sąjungos teisės aktams. Įstatymo projektu nėra įgyvendinamos Vyriausybės programos nuostatos.

Įstatymo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Įstatymo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų. Įstatymų projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Priėmus įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Su visuomene konsultuojamasi Įstatymo projektą skelbiant Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Įstatymo projektą parengė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Studijų, mokslo ir technologijų departamento (Technologijų ir inovacijų skyriaus vedėja, laikinai atliekanti departamento direktoriaus funkcijas, Zita Duchovskienė, tel. (8 5) 219 1220) Mokslo skyriaus vyriausioji specialistė, laikinai atliekanti skyriaus vedėjo funkcijas, Aušra Gribauskienė (tel. (8 5) 219 1171, +370 689 88 422, el. p. Ausra.Gribauskiene@smm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 75 straipsnio pakeitimo ir papildymo 75¹, 75², 75³ straipsniais įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.
2. Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 75 straipsnio pakeitimo ir papildymo 75¹, 75², 75³ straipsniais įstatymo projektas, 5 lapai.
3. Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 75 straipsnio pakeitimo ir papildymo 75¹, 75², 75³ straipsniais įstatymo projekto lyginamasis variantas, 5 lapai.
4. Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 75 straipsnio pakeitimo ir papildymo 75¹, 75², 75³ straipsniais įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 6 lapai.
5. Derinimo pažyma, 12 lapų.

Švietimo, mokslo ir sporto ministrė

Jurgita Šiugždinienė

Aušra Gribauskienė, el. p. Ausra.Gribauskiene@smm.lt